

at dersom vi overhovedet beslutte os til at gaa ind paa denne Form for Beskatning, maa Enderesultatet uravrigelig blive, at vi gaa til Indførelsen af en almindelig Værdistigningsskat over hele Landet, omfattende Landets Arealer baade i By og paa Land.

Imidlertid kan jeg tænke mig, at det er praktisk og af den Grund forsvarligt, at man som et Forsøg gaar til at gennemføre et saadant Forslag for visse Strækninger, og der er saa en naturlig Grænse i det foreliggende Tilfælde, nemlig ved de Baneanlæg, som ere foreslaaede. Men ogsaa kun i Betragtning deraf vil det være forsvarligt at gaa til Indførelsen af en partiel Værdistigningsskat her til Lands. Det vil ikke stemme med Retfærdighedens almindelige Grundsatninger, om man i en begrænset Del af Landet paalægger en Værdistigningsskat, naar man ikke i alle andre Egne af Landet indfører det tilsvarende. Thi da vil det kun betyde, at man paalægger disse Dele af Landet, som man udpeger ved dette Lovforslag, at de selv skulle betale deres Baner. Det vil saa kun blive en Form for Udskrivning af de Beløb, som medgaa til Banernes Anlæg. Og der er neppe nogen rimelig Retfærdighedsgrund, som taler for, at netop disse Egnes Beboere, som bo der, hvor de ny Baner anlægges, skulle betale deres egne Baner, medens derimod de, der bo omkring ved de andre Baner, som ere anlagte i tidligere Tider, ere slupne fri derfor.

Den næste Bemærkning, jeg vil fremføre, er, at det for mig staar som uretfærdigt at fritage 10 pCt. af Ejendommenes Værdistigning, som det er foreslaaet i Lovforslagets § 14. Thi Princippet er, at det er de samlede Ejendomme, som vurderes, og en Bestemmelse, som gaar ud paa at fritage 10 pCt. af den samlede Ejendoms Værdi for Værdistigningsskat, er neppe retfærdig. Denne Bestemmelse vil nemlig, hvis Værdistigningen ikke udgør 10 pCt. af den samlede Ejendoms Værdi, i Praxis forme sig saaledes, at de smaa Ejendomme ville langt hurtigere komme til at svare Værdistigningsskat end de store. Lad os tænke os, at der ved en Station ligger to Parceller, hvoraf den ene udgør en samlet Ejendom, en Husmandsejendom, paa 5 Tdr. Land, og at der paa den anden Side af Stationen ligger en tilsvarende Parcel af lignende Størrelse, men tilhørende en anden Ejendom, at altsaa Parcellen hører under en større Ejendom. Saa vil det komme til at gaa saaledes, at den aldeles nøjagtig lige store Værdistigning, som disse to Parceller faa, kun

bliver beskattet for den lille Ejendoms Vedkommende, medens derimod den Parcel, som hører under den store Ejendom, bliver fri for Skat. Og at dette er uretfærdigt og selvfølgelig ikke kan vedtages af dette Ting, forekommer mig indlysende. Der kommer man til at skønne over Forslagets Bestemmelse om, hvorvidt Udgangspunktet skal være den samlede Ejendoms Værdi, og der tror jeg, skønt jeg erklærer, at der vil være mange praktiske Vanskeligheder at overvinde, at man maa tage under Overvejelse, om ikke det er muligt at tage sit Udgangspunkt fra de enkelte smaa Arealers Værdi i Øjeblikket, altsaa paa en vis Maade gaa til en Værdiansættelse af de Jordarealer, som Kommissionen skønner skulle drages ind under Grundværdibeskatningen.

Jeg ved heller ikke rigtig, hvordan det i Praxis kunde komme til at forme sig, idet en større Gaard jo kan sælge Parcel efter Parcel, og naar den enkelte Parcellers Værdistigning er konstateret, og den ikke udgør 10 pCt. af den samlede Ejendoms Værdi, slipper den i første Tilfælde og i andet Tilfælde og i tredje Tilfælde, og paa denne Maade kan en Gaard afhænde en Række Parceller, uden at den i noget af de enkelte Tilfælde kommer til at svare Værdistigningsskat, og det er selvfølgelig ikke Hensigten.

Endvidere mener jeg, at det er uhenigtsmæssigt, at Skatten kapitaliseres, at man overhovedet kan faa Lov til at afvikle den Byrde, der paalignes. Hele Ideen i Læren om Grundværdibeskatning og Beskatning af Værdistigning hviler jo dog paa den Betragtning, at Skatten skal lægges paa Jorden som en Jordrente, bestandig, uforanderlig, indtil en ny Vurdering konstaterer en ny Jordværdi, og kun foranderlig i Kraft af en saadan fremtidig Jordværdivurdering, som konstaterer enten Opgang eller Nedgang, men saaledes, at denne Byrde, der lægges paa Jorden, denne Jordrente, ingen Sinde kan afvikles eller opsiges. Den er som en fast Prioritet, Staten eller vedkommende Baneanlæg har i den paagældende Jord, og som Jorden ingen Sinde kan frigøre sig for. Thi skal det være saaledes, som Forslaget her gaar ud paa, at efter et vist Aaremaals Forløb er Skatten afviklet, er der intet som helst naaet, i hvert Tilfælde ikke i Retning af det ideale Maal, som Tilhængerne af Jordrenteteorien stille sig, nemlig at billigøre Jorden. Tværtimod vil Jorden under disse Omstændigheder vokse til en saa høj Værdi, at det vil